

10. helluntain jälkeinen viikko, torstai

Päivän epistola

(2. Kor. 1: 1 – 7)

”Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus tervehtivät Korintissa olevaa Jumalan seurakuntaa ja kaikkia pyhiä koko Akhaiassa. Jumalan, meidän Isämme, ja Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha teille. Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, armahtava Isä ja runsaan lohdutuksen Jumala! Hän rohkaisee meitä kaikissa ahdingoissamme, niin että me häneltä saamamme lohdutuksen voimalla jaksamme lohduttaa muita ahdingossa olevia. Niin kuin Kristuksen kärsimykset ovat tulleet runsaina meidän osaksemme, samoin on Kristus tuonut meille runsaasti lohdutusta. Jos me olemme ahdingossa, se koituu teille lohdutukseksi ja pelastukseksi. Jos saamme lohdutusta, myös te rohkaistutte kestäämään samoja kärsimyksiä, joita me saamme kokea. Me luotamme lujasti siihen, että te kestätte. Tiedämmehän, että niin kuin te saatte osanne kärsimyksistä, saatte myös lohdutuksesta osanne.”

Toista Korinttilaiskirjettä pidetään apostoli Paavalin kirjoittamana. Voi olla, että alunperin on ollut useita kirjeitä, jotka on yhdistetty.

Kirjeen alku noudattaa tavallista apostoli Paavalin kirjeiden kaavaa. Maininta Timoteuksesta on luonnollinen, sillä hänet tunnettiin Korintissa. Paavali käyttää Timoteuksesta määritelmää ”veli”, mikä osoittaa hänen kunnioitustaan Timoteusta kohtaan. Muualla Paavali nimittää Timoteusta ”hengelliseksi lapseksi, rakkaaksi ja uskolliseksi pojakseen” (vrt. 1. Kor. 4: 17). Seurakuntalaisten nimittäminen pyhiksi oli luonnollista. Ajatuksena on, että heidät on asetettu erilleen muista. Kristus on pyhittänyt heidät, mutta he eivät ole vielä henkilökohtaisesti pyhiä, sitä kohti heidän kuitenkin tulee pyrkiä. Akhaia on Kreikan etelä- ja keskiosa, silloinen Rooman provinssi. Emme tiedä, onko Akhaian alueella ollut muita seurakuntia kuin Korintti, mutta uskovaisia (pyhiä) oli koko Akhaiassa.

Apostolit olivat Kristuksen opetuslapsia, jotka Kristus lähetti lähetystyöhön. Sana apostoli suomennetaan sanalla lähettiläs tai lähetti. Nyt Paavali korostaa tätä asiaa: ”Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli”. Hän ei ollut Jeesuksen opetuslapsi, mutta sai erityisen kutsun tulla apostoliksi (vrt. Ap.t. 9: 3 – 19).

Tavallisesti Paavali kiittäisi tässä kohtaa Jumalaa, mutta nyt hän kiitoksen sijaan on laittanut tähän

siunauksen. ”Lohdutuksen Jumala” on harvinaisempi ilmaisu, mutta Paavali käyttää sitä ja siitä johdettua verbiä monta kertaa toisen Korinttilaiskirjeen alussa. Tarkoituksena on vahvistaa muita kestämiin koettelemuksia. ”Armahtava isä” on aikaisemmissa suomennoksissa ”laupeuden isä”. Se voitaisiin myös suomentaa muodossa ”armon isä”. Kyseinen termi on yleinen juutalaisessa jumalanpalveluksessa (vrt. Room. 12: 1; Fil. 2: 1).

”Niin kuin Kristuksen kärsimykset ovat tulleet runsaina meidän osaksemme” ilmaisee, että Paavali samaistaa Kristuksen kärsimykset niihin kärsimyksiin, jotka ovat kohdanneet seurakuntaa. Jatko ”samoin on Kristus tuonut meille runsaasti lohdutusta” kertoo kaksi asiaa: ensinnäkin Kristus lohduttaa ja toiseksi Paavali itse sai lohdutusta Jumalalta niihin koettelemuksiin, joista hän kärsi seurakunnan syntyessä ja hänen osallistuessaan sen syntyprosessiin. Koettelemukset eivät merkitse epäsuosiota tai epäonnistumista.

Paavali tuo ilmi luottamuksensa korinttilaisten kestämiseen. Yhdessä jaettu tuska ja saatu lohdutus saa kohtaaman tulevaisuuden luottavaisesti, vaikka onkin olemassa olevia ongelmia.

Päivän evankeliumi

(Matt. 21: 43 – 46)

”Herra sanoi luokseen tulleille juutalaisille: ”Tämän takia minä sanon teille, että Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä. Joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, ja jonka päälle tämä kivi kaatuu, sen se murskaa.” Nämä vertaukset kuultuaan ylipapit ja fariseukset ymmärsivät, että Jeesus puhui heistä. He olisivat halunneet ottaa hänet kiinni mutta pelkäsivät kansaa, koska se piti häntä profeettana.

Matteuksen evankeliumissa tämänpäiväistä tekstiä edelsi kaksi vertausta. Ensimmäinen kertoi kahdesta pojasta, joista toinen toteutti isänsä tahdon ja toinen ei. Tämän vertauksen me luimme eilen. Toinen vertaus oli viinitarhan vuokraajista.

Nyt Jeesus puhuu läsnä oleville ylipapeille ja kansan vanhimmille todeten, ”Että Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä”. Teksti viittaa tulevaisuuteen ja todennäköisesti tarkoittaa viimeisinä aikoina toteutuvaa Jumalan valtakuntaa. Kansa tarkoittaa Jumalan kansaa, uutta Israelia, johon kuuluvat niin uskovat juutalaiset kuin pakanuudesta Kirkkoon liittyneet.

Kivistä Jeesus oli puhunut juuri ennen tekstimme alkamista: ”Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on nyt kulmakivi. Herralta se on tullut, ja se on ihmeellinen meidän silmissämme.” Teksti on lainaus Psalmeista (Ps. 118: 22 – 23). Voi olla, että alun perin kyse on vanhasta sananlaskusta, joka olisi viitannut tarpeettomalta tuntuneeseen kiveen, josta tuleekin tarpeellinen, tai sitten kuninkaan nousuun valtaistuimelle tai hänen saamaansa voittoon taistelussa. Varhaisessa kirkossa tämän tekstin ymmärrettiin tarkoittavan Jeesusta. Jeesus ”tarpeettomana” ristiinnaulittiin, mutta tuo tapahtuma toi voiton kuolemasta ja johti Kirkon syntymiseen.

Kulmakivi voi tarkoittaa kahta eri kiveä rakennuksessa. ”Kiveen kaatuu” viittaisi rakennuksen kulmassa olevaa alinta kiveä, jonka varaan rakennus on rakennettu. ”Jonka päälle tämä kivi kaatuu” viittaisi holvikaaren keskellä olevaa kiveä. Jos sen poistaa, niin holvirakennelma voi romahtaa. Uusin vuoden 2020 käännös puhuu rakennuksen tärkeimmästä kivistä.

Johannes Krysostomos kommentoi tätä tekstiä sillä tavoin, että tässä esitetään kaksi erilaista tuhoa. Ne, jotka kompastuvat kiveen, ovat ihmisiä, jotka kärsivät syntiensä takia jo tässä maailmassa. Ne, joiden päälle kivi kaatuu, ovat ihmisiä, jotka eivät kadu syntejään ja kärsivät täydellisen tuhon viimeisellä tuomiolla.

Holvikaaren keskellä oleva kivi yhdistää muut kivet toisiinsa. Kirkon opettajat sanovat, että se kivi on Jeesus, sillä Hän yhdistää eri ihmiset yhteen seurakunnassa, Hän yhdistää eri kansat, myös juutalaiset pakanoiden kanssa. Usko on yhdistävä tekijä.

Tekstimme loppu mainitsee ylipapit ja fariseukset. He halusivat vangita Jeesuksen, mutta eivät voineet sitä julkisesti tehdä. Kansa piti Jeesusta profeettana. ”Yksinkertainen ja oppimaton kansa” siis oli viisaampi kuin sen hengelliset johtajat.